

VIRUS KORONA KAO SAVREMENI BEZBJEDONOSNI IZAZOV I NJEGOV UTICAJ NA PORODICU

*Gorana Đukić, Magistar međunarodnih odnosa, Razvojna agencija Gradiška, Gradiška
(Student doktorskih studija Fakulteta političkih nauka u Banja Luci- Odsjek politikologija,
Univerzitet u Banja Luci)³¹⁹*

Apstrakt: Virus korona je svojom pojavom postao najveći savremeni bezbjedonosni izazov danas. Uticaj je na socijalne nejednakosti u društvu, zaustavio rad javnih službi kao i to da je svojom pojavom uticaj na cjelokupnu bezbjednost države. Drugim rječima, virus je pokazao uticaj globalne pandemije na društvo. S druge strane, porodica kao osnovna cjelija društva, tokom virusa je vršila funkciju pružanja zaštite. Unutar porodice su se zbrinjavali oboljeli i njeni članovi su provodili vrijeme zajedno u zatvorenom tokom karantina. Da li se funkcija savremene porodice tokom virusa izmijenila i da li će funkcije savremene porodice kao posrednika između pojedinca i društva ostati iste i nakon virusa korona neka su od pitanja na koja treba dati odgovor.

Ključne riječi: Virus korona, savremeni bezbjedonosni izazovi, savremena porodica, funkcije savremene porodice.

UVOD

Virus korona kao jedan od najvećih savremenih bezbjedonosnih izazova danas je uticao na sve društvene sfere, a naročito na porodicu.

Porodica kao temelj i osnova društva našla se pred novim izazovom i u okviru porodice i njene strukture trebalo je odgovoriti na ovaj izazov.

Porodica se svakodnevno suočava sa brojnim izazovima, od nasilja u porodici do raznih drugih devijantnih ponašanja koja se dešavaju unutar porodice. Virus KOVID-19 je novi problem koji je uticao na porodicu jer su porodice širom svijeta bile prinudene da jedan vremenski period budu na okupu kao i da sve negativne strane virusa kao što su pozitivan nalaz na virus, pa i zdravstvene komplikacije i smrtni ishod podnesu unutar svojih zidova.

Da li je porodica zbog posljedica ovog virusa poljuljana ili je njena unutrašnja struktura ostala nepromijenjena?

Da li se porodica pod uticajem virusa samo izmijenila i poprimila neki novi oblik koji odgovara uslovima savremenog društva u kome se nalazi, vidjećemo dalje u ovom radu? Sve pozitivne i negativne strane uticaja virusa korona na porodicu kao i na njenu strukturu vidjećemo dalje u radu.

VIRUS KORONA

Virus korona kao savremeni bezbjedonosni izazov predstavlja pandemiju koja je svojom pojavom ostavila trag na savremeno društvo u cjelini.

Ekonomski, socijalni, humanitarni, zdravstveni i ekološki pitanja, s naglaskom na pitanje pandemije, terorizma, nuklearnog naoružanja i upotrebe vojne sile predstavljaju savremene bezbjedonosne

³¹⁹ goranadjukic2020@gmail.com

izazove. U vezi s tim, danas u svijetu ne postoji država ili državna organizacija na koju nisu uticali neki od pomenutih izazova i kao takvi doveli u potencijalnu opasnost njen opstanak i funkcionisanje.

Prema Skitarelić i ostali (2020., str. 6) Corona virusi (CoV) su velika porodica virusa koja uzrokuje različite bolesti respiratornog sistema, u rasponu od obične prehlade do znatno ozbiljnijih i težih bolesti. Corona virus (virus SARS-CoV-2) je uzročnik Covid-19 pandemije, a prenos virusa sa životinja na ljudе izvor je infekcije u ljudskoj populaciji. Širenje bolesti koje se prenosi s čovjeka na čovjeka postao je epidemiološki najvažniji put širenja infekcije.

Ovakva vrsta virusa može i da dovede do smrtnog ili fatalnog ishoda.

Prema Skitarelić i ostali (2020., str. 6) visoki rizik od teškog oblika bolesti i smrtnog ishoda imaju stariji bolesnici. Oboljeli od 70 do 79 godina života imaju smrtnost do 8%, a bolesnici iznad 80 godina života 15%.³ Bolesnici s komorbiditetnim bolestima imaju veći rizik od nastanka teškog oblika bolesti i smrti. Iako se takvi bolesnici mogu javiti s blažim simptomima bolesti, kod njih je potreban stalni nadzor zbog mogućeg naglog pogoršanja bolesti.

Virus prouzrokuje primarne zdravstvene probleme ali njegove posljedice su uticale i na društvo u cjelini. Virus korona je postao društveni problem i u skladu s tim se posmatraju njegovi uticaji.

Prema Williams (2008., str. 279) pandemija može uticati na socijalne nemire i prijetnju stabilnosti države: to može uticati na povjerenje u državu ukoliko ne obezbjedi osnovni nivo zaštite protiv bolesti; socijalne nejednakosti tom prilikom mogu biti izražene što može voditi do javnih nereda; ukoliko dosta ljudi umire/ili ne može ići na posao, javne službe mogu biti u riziku prijeteći da naruše funkcioniranje države; nasilje može da se pojavi ukoliko neke grupe preuzmu stvari u svoje ruke videći da nemaju šta da izgube. Na ovaj način država može da ne uspije u namjeri da sačuva svoju bezbjednost.

Kao bezbjednosni izazov na prvom mjestu, virus korona je zahtjevalo reakciju države koja je uvela niz mjera i radnji kako do ovih i nekih drugih većih posljedica ne bi došlo. Država je donijela niz državnih dokumenata, između ostalog odluka kojima se definiše ova problematika kao i ko sve sprovodi odluke u vezi ove problematike.

Organizacija svakodnevnog života išla je usporeno, mnoge javne službe su ograničile radno vrijeme, a kretanje je bilo u većoj mjeri zabranjeno. Takve mjere su uticale na društvo. Mjere izolacije i karantina za veći broj ljudi su bile mjere koje su države širom svijeta uvodile kako bi na što bolji način odgovorile na virus i spriječile neke veće posljedice za građane i društvo u cjelini.

Izolacija koja je trajala 14 dana natjerala je građane da budu na jednom mjestu i da ne izlaze vani. To je uticalo na svakodnevni život ljudi koji su bili u izolaciji. A najviše je uticalo na život starije populacije kao najugroženije pa nakon toga i djece kao najmlađe populacije.

Djeca kao najmlađa kategorija društva, a i najranjivija su svoje svakodnevne obaveze kao što su odlazak u školu ili vrtić prekinuli i bili su obavezni da provode vrijeme na jednom mjestu zajedno sa svojom porodicom. Porodice su u ovoj situaciji bile mjesto okupljanja i poslužile su kao otpusni ventil za mnoge događaje koji bi se u nekim drugim uslovima dešavali na drugim mjestima.

Brojna istraživanja su pokazala kako je virus korona uticao na odnose u porodici, posebno na nasilje nad djecom. Kako piše Đapić i ostali (2020., str. 184) studije pokazuju da socijalna isključenost porodice je rizičan faktor koji može biti posmatran sa nivoa šire zajednice zato što je povezan sa drugim rizičnim faktorima iskoristavanja djece.

Slučajevi uticaja virusa korona na djecu su vidljivi na primjeru nekih izvještaja država u svijetu. Đapić i ostali (2020., str. 185) pišu da 30% više snimljenih poziva koji govore o nasilju u porodici je zaprimljeno u Floridi (SAD) u martu nego u februaru ove godine. SOS linija za žrtve porodičnog nasilja u Nikšiću (Crna Gora) zabilježila je povećanje od 20% poziva u zadnjoj sedmici marta.

Virus korona je imao i ekonomski posljedice na porodicu u vidu pada primanja nekih članova porodice. Mnoge porodice su se suočile sa smanjenjem plate tokom virusa korona ili čak sa otkazom uslijed posljedica virusa korona. Manji kućni budžet je uticao na situaciju unutar porodice, na svakodnevni život, školovanje djece, odlazak na odmore i ostalo.

Prema Čavrak (2020., str. 6) vremenska dinamika zdravstvenog šoka prethodi ekonomskim šokovima, a drugo, profil ekonomskog šoka je inverzan u odnosu na intenzitet zdravstvenog šoka. Veći intenzitet mjera zdravstvene zaštite s ciljem poravnavanja krivulje pandemije više opterećuje zdravstveni

sistem i generiše veću negativnu amplitudu ekonomskih šokova i proizvodi dublju ekonomsku križu. Uvođenje karantine (zaustavljanje proizvodnje i kretanja ljudi, zaustavljanje robnih i finansijskih tokova, zatvaranje trgovina, obrta, javnih ustanova i službi, zatvaranje škola, vrtića, fakulteta i sl.) označava potpuno zaustavljanje nekih djelatnosti ili njihovo smanjenje na minimum.

Cavrak dalje navodi (2020., str. 11) porodice koja izgube primanja (plate, rente, penzije, socijalne naknade) doživljavaju finansijske probleme i bankrot. Situacija porodica u Hrvatskoj je posebno teška zbog zatečenog stanja kojem je prethodila dugotrajna recesija i finansijsko iscrpljivanje. Mnogi su zbog toga izvrnuti relativno visokim dugovima pa nemaju rezervi kojima bi na duže vrijeme premostili situaciju u kojoj su se našli. Egzistencija mnogih porodica zavisi gotovo isključivo od tekućeg dohotka.

Ovakvih primjera je zaista mnogo i jasan su pokazatelj stvarnog uticaja virusa na sve segmente društva, a posebno na porodicu.

Da bi se video stvaran uticaj virusa na porodicu potrebno je vratiti se na samu strukturu porodice i na njenu organizaciju kako bi se vidjeli efekti i stvarne posljedice uticaja virusa.

Da li je porodica danas snažnija nakon virusa ili je slabija vidjećemo u drugom dijelu rada. Može li se reći da su promjene koje je donio virus uticale da porodica postane osjetljivija na promjene ali i dalje jednako snažna i osnova svakog društva.

O PORODICI

Porodica je po mnogima osnovna ćelija društva i vrši ulogu posrednika između pojedinca i društva.

Prema Alagić (2016., str. 3) porodica je nezamjenjiva sredina u kojoj se čovjek formira kao ličnost i u kojoj živi zadovoljavajući neke od svojih najbitnijih potreba. Porodica je specifična bio-socijalna zajednica ljudi. Ona ima značajnu ulogu u razvoju čovjeka ali i društva uopšte.

Porodica postoji od kada i ljudska civilizacija i kroz vrijeme je doživjela mnoge promjene. Prema Benvin (1972., str. 34) za porodicu se može reći da je pra pojava ljudskog roda. Počeci joj se gube u praistoriji čovječanstva. Ne samo da je ustanova braka, opisana na prvim stranicama Biblije, nego i etnolozi ističu da je porodični život u smislu trajne povezanosti od više generacija, originalna ljudska tvorevina. Univerzalan je jer svi živi narodi imaju porodični život, osim toga i svi izumrli narodi za koje znamo su živjeli u porodici tako da možemo reći da je čovjek porodično biće.

Za porodicu se može reći i da se dijeli u nekoliko tipova porodice. Pa tako imamo tradicionalnu, patrijarhalnu, egalitarnu, matrilinearnu, patrilinearnu, bilateralnu, nuklearnu, proširenu, potpunu, nepotpunu, integriranu i dezintegriranu porodicu.

Svaki od ovih tipova nosi neke svoje karakteristike pa tako patrijarhalna porodica počiva na neprikosnovenom autoritetu oca porodice koji donosi sve odluke i čija je riječ zadnja. Egalitarna ili demokratska porodica predstavlja porodicu gdje se raspodjela uloga između polova vrši na osnovu sklonosti i sposobnosti svojih članova.

Pored podjele na vrste porodice, porodica ispunjava i neke svoje osnovne funkcije, a to su reproduktivna, ekomska, funkcija zadovoljavanja polnog nagona i emotivna funkcija, funkcija pružanja zaštite, funkcija zabave i razonode i vaspitna i obrazovna funkcija.

Prema Vukoje (2012., str. 137-144) savremena porodica u ekonomskom smislu nema sredstava za proizvodnju. Ona je potrošačka zajednica. Ideal ove porodice je znanje i stručno obrazovanje. Zato svaki član privređuje i stiče veću ekonomsku samostalnost. Ali pak rastom prihoda porodice rastu i rashodi kao što su stanarina, komunalne usluge, održavanje stambene i lične higijene, ishrana, odjeća i slično.

Vukoje (2012., str. 137-144) dalje navodi da se funkcija pružanja zaštite u prodici odnosi na čuvanje i podizanje djece, moralnu zaštitu, zatim pravnu zaštitu, ekonomsku zaštitu koja se ogleda kroz formu izdržavanja i slično. Sve ove oblike prvo bi trebalo da pruža porodica, pa tek onda država.

Savremena prodica doživjela je svoju transformaciju, i od ispunjavanja nekih od svojih osnovnih funkcija, porodica u savremenom svijetu pruža mogućnosti za proširenje svog uticaja.

Prema Benvin (1972., str. 48) porodični život više nije strogo određen nego je više program, dogovor dvoje slobodnih i odgovornih ljudi kojima je budućnost zagarantovana njihovim unutrašnjim duhovnim ljudskim potencijalima. Porodica je iznutra dobila pojačanje u svojim primarnim dimenzijama, tj. u odnosima između supružnika i odnosima između roditelja i djece, odnosima samostalna porodica i druge samostalne porodice.

Kako pišu Krešić i Softić (2016., str. 268) promjene u strukturi i poimanju porodičnih odnosa, posljedica su brze i neprestane evolucije porodice te razvijanja načela individualizma i liberalizma u odnosima pojedinaca u društvu. U modernom društvu stalno se dešavaju brojne i raznovrsne promjene, od kojih su neke vrlo značajne. Ovakav trend nije zaobišao ni važne društvene i pravne ustanove kakva je porodica, odnosno brak. Od kraja XX. vijeka nastale su radikalne promjene u odnosu društva i države prema ovim ustanovama, i to naročito u smislu napuštanja tradicionalnog koncepta braka i porodice i uvođenja u pravni poredak novih oblika životnih zajednica.

Savremena porodica više nije organizovana u tvrdo postavljenim okvirima nego se prilagođava promjenama koje nosi vrijeme u kome se nalazi. Svakako to ne utiče na njenu osnovnu ulogu u društvu i njenu strukturu ali izgled savremene porodice je svakako izmijenjen u odnosu na nekoliko decenija unazad.

Kao što kaže Košarac (2017., str. 42) istraživanja pokazuju da su porodice u Republici Srpskoj pod dejstvom izuzetno stresnih događaja poslednjih decenija, a koje za posljedicu imaju brojne destruktivne promjene u životu porodica i pojedinaca. Trendovi promjena se ogledaju u sledećem: snižavanje fertiliteta i nataliteta, visoka stopa mortaliteta, odlaganje ulaska u brak, povećanje broja siromašnih i nezaposlenih i velika migraciona kretanja.

Jedan od svakako najvećih problema savremene porodice danas je siromaštvo.

Kako piše Šijaković (2008., str. 96) porodica je u današnje vreme suočena sa brojnim teškoćama kako bi se održala i ispunila pretpostavljene funkcije i očekivanu ulogu. Prvi problem sa kojim se savremena porodica susreće jeste siromaštvo. Istraživanja pokazuju da jedna petina svjetskog stanovništva živi u siromaštvu. Siromaštvo je prisutno u lokalnim sredinama pa i cijelim kontinentima. Porodica trpi dvostruki pritisak od siromaštva: prvo, porodice se raspadaju zbog siromaštva i drugo, na vrijeme ne mogu da se zasnuju nove porodice i obavljaju očekivane funkcije.

Kada posmatramo uticaj savremenih izazova na porodicu, među kojima je i virus korona, možemo da vidimo kako se današnja savremena porodica ponaša u skladu sa tim izazovom.

Funkcija pružanja zaštite bi se mogla izdvojiti kao osnovna funkcija porodice u ovom slučaju. Porodica je tokom trajanja virusa bila utočište i pružala fizičku i mentalnu zaštitu za svoje članove, a i ekonomsku. Karantin koji je trajao po nekoliko dana kao mjera za sprječavanje širenja bolesti, zahtjevao je okupljanje unutar porodice građana koji su poštivali ovu mjeru. Porodica se ovdje našla kao oblik primarne zaštite za svoje građane pa tek nakon toga je uslijedila zaštita države kao sekundarni oblik.

Pored funkcije zaštite, porodica je pružala i funkciju zabave i razonode.

Prema Vukoje (2012., str. 137-144) funkcija zabave i razonode naglašava potrebu na polju rekreacije koja se ispoljava kroz organizovane godišnje i nedjeljne odmore kao i upražnjavanje sportskih aktivnosti. Ova funkcija tokom virusa nije bila moguća u takvoj mjeri ali je porodica u uslovima karantina koji je trajao i po nekoliko dana bila mjesto gdje se zabava i razonoda i mogla jedino sprovoditi.

Funkcija zaštite porodice je bila posebno izražena jer je porodica bila uključena u zaštitu svojih članova od zbrinjavanja oboljelih od virusa do provođenja zajedničkog vremena u karantinu. Pri tom treba istaći da su se građani jedne države vratili porodici i povećali njenu ulogu u svakodnevnom životu.

Mnoštvo primjera je pokazalo da su građani širom drugih država u svijetu vrijeme tokom karantina pa i izolacije provodili u krugu porodice. Svakodnevni život, druženja pa i posao se odvijao u porodičnom okruženju. Ljudi su putem društvenih mreža ali i ostalih medija prikazivali svoj svakodnevni život koji je podrazumijevao prisustvo većeg broja članova porodice. S tim u vezi možemo zaključiti da je virus kao savremeni izazov uticao da se društvo vrati primarnoj zajednici, a to je porodica.

Prema RTVCG (2020.) roditelji su u grupi pitanja gdje se ispitivao nivo bliskosti članova porodice, naveli da se od uvođenja privremenih mjera zaštite od virusa, u porodici znatno više obraća pažnja na kvalitet pripremanja hrane i da su članovi porodice često zajedno ručali i večerali i zbog čega su

se značajno zbližili. Ovo je značajno uticalo na pozitivne aspekte homogenizacije porodice, koja zbog savremenih trendova i ubrzanih tempa života sve manje provodi vrijeme na okupu.

Svakako, ovakve promjene treba sagledavati u okviru savremenih uslova i savremene porodice, a ona je dosta fleksibilnija i otvorenija za promjene i u njoj se pronalazi dosta slobode, a manje zabrana za sve njene članove. Zbog toga možemo reći da su novonastale promjene uticale da se obnovi bliskost i povežu članovi porodice koji zbog svakodnevnih obaveza i savremenog načina života nisu u mogućnosti da više vremena provode zajedno.

S druge strane, promjene koje su se desile uticale su i na neke negativne i devijantne oblike ponašanja unutar porodice, a to je porodično nasilje. Kao što je u prethodnom dijelu rečeno, riječ je o nasilju na djecom.

Vukojić (2012., str. 141) navodi da pedagozi smatraju da svaki međuljudski odnos u porodici je istovremeno i pedagoški odnos jer se od roditelja zahtijevaju pravilni pedagoški stavovi, odnosno traži se da roditelji uključuju djecu u život. Suština je da osnovu porodičnih odnosa treba da čine razumijevanje i prijateljstvo. Roditelji ne smiju vaspitavati svoju djecu na osnovu svoje sreće, jer se odnos roditelja prema djeci mora temeljiti na zdravim i harmoničnim odnosima.

Zatvoren prostor i nemogućnost obavljanja svakodnevnih aktivnosti kao i slobodnog vremena, uticalo je da se poveća broj nasilja u porodici i to naročito nad djecom.

Brojni pokazatelji govore o tome da je veliki broj ljudi doživio negativno uvedene mjere karantina i ograničavanja kretanja te da su zbog toga pokazivali neslaganje i nezadovoljstvo unutar svojih porodica. Peitl i ostali (2020., str. 194) pišu da su oni koji su zaraženi virusom osjećali krivnju zbog efekata zaraze, karantine i stigmatizacije koja je bila upućena njihovim porodicama i prijateljima.

Takođe, Peitl i ostali (2020., str. 194) pišu da je zajedno sa porastom broja oboljelih, strah i anksioznost su porasli u opštoj populaciji, što je ukazivalo na potrebu psihijatrijske podrške za pacijente i medicinsko osoblje.

Sve ove situacije proizvod su negativnog uticaja pojave virusa korona i njegovog uticaja na savremenu porodicu kao još jednog savremenog bezbjedonosnog izazova.

Ove promjene su neminovno uticale na izgled savremene porodice. S jedne strane proizvele su izazove u vidu slučajeva nasilja u porodici, a s druge strane ojačale povezanost i važnost uloge pojedinca i porodice.

Porodica je pokazala da je ona još uvijek mjesto na kome se može naći zaštita i ljubav za svoje članove i da bez porodice kao baze društva ni društvo ne bi moglo da se nosi sa brojnim izazovima. S ovim svojim uticajem tokom virusa, porodica se dijelom vratila i u prošlost gdje je imala veliki uticaj na život i opstanak pojedinca.

Dakle, možemo zaključiti da promjene koje se dešavaju utiču na savremenu porodicu ali ne u smislu da je iz korjena mijenjaju nego da u uslovima savremenih izazova ona i dalje čuva svoje prvobitne vrijednosti i da promjene koje se u društvu dešavaju utiču da ona samo mijenja načine svoga djelovanja i postojanja.

Budućnost će donijeti nove izazove za porodicu kao dio društva ali svakako da neće bitno uticati na njenu najznačajniju ulogu u društvu. Porodica će i dalje imati najvažniju ulogu u povezanosti između pojedinca i društva u savremenom načinu života.

ZAKLJUČAK

Na kraju možemo da zaključimo da je virus korona kao savremeni bezbjednosni izazov uticao na porodicu tako što joj je na određen način povratio prvobitnu ulogu ali i značajno uticao na porast nasilja i neslaganja unutar porodice.

S jedne strane virus je donio pozitivne, a s druge strane negativne promjene.

Porodica kao okruženje gdje se jedino provodilo vrijeme tokom virusa bila je otpusni ventil, a i mjesto gdje su se svi problemi rješavali tokom virusa.

Funkcije savremene porodice kao što su zaštitna funkcija i funkcija pružanja zabave i razonode pokazale su se kao veoma važne, a i pokazale su važnost uloge porodice u savremenom svijetu. Tako je pored fizičke, mentalne i ekonomske zaštite, porodica pružala i zabavu i razonodu kako bi se vrijeme u zatvorenom prostoru što kvalitetnije i bolje provodilo.

Zbog toga možemo reći da je porodica kao primarna baza društva u okviru savremenih izazova odoljela i zadržala svoju ulogu, učestvujući u promjenama koje su se u društvu dešavale. Zadržala je svoju strukturu bitno je ne mijenjajući i prilagođavajući se promjenama ali na dosta otvoreniji i prilagodljiviji način nego što je bio u prošlosti.

Očuvanje prvobitnih porodičnih vrijednosti i briga o svojim članovima, pokazuje da savremena porodica iako je suočena sa brojnim savremenim izazovima i dalje posjeduje snagu da traje i da bude otvorena i za neke druge buduće izazove.

LITERATURA:

1. Alagić, A. (2016.) *Porodica u savremenom društvu*. Sarajevo (BIH): Univerzitet u Sarajevu, Farmaceutski fakultet.
 2. Benvin, A. (1972.) Obitelj kroz povijest. *Bogoslovska smotra*, Vol. 42 No.1, str. 35-51.
 3. Čavrak, V. (2020.) Makroekonomija krize COVID-19 i kako pristupiti njenom rješavanju. *EFZG working paper series*, No. 03, str. 1-19.
 4. Dapić, M. i ostali (2020.) Djeca iza zatvorenih vrata COVID-19 izolacije: zlostavljanje, zanemarivanje i nasilje u obitelji. *Archives of Psychiatry Research: An International Journal of Psychiatry and Related Sciences*, Vol. 56 No. 2., str. 181-192.
 5. Košarac, B.R (2017.) Uticaj socijalnog kapitala na funkcionalisanje porodice. *Radovi*, br. 19, str. 41-52.
 6. Krešić, B. i Softić, E. (2016.) Demokratizacija porodičnog prava, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Tuzli*. (266-281). Tuzla (BIH) Pravni fakultet u Tuzli.
 7. Pietl, V. i ostali (2020.) Mental Health Issues and Psychological Crisis Interventions During the COVID-19 Pandemic and Earthquakes in Croatia. *Archives of Psychiatry Research: An Internatinal Journal of Psychiatry and Related Sciences*, Vol. 56 No.2, str. 193-198.
 8. Radio i Televizija Crne Gore. (2020.) *Period izolacije povećao bliskost i okupio porodicu*. URL: <http://www.rtgc.me/vijesti/drustvo/281030/period-izolacije-povecao-bliskost-i-okupio-porodicu.html>.
- Posjećeno 02.06.2020.
9. Skitarelić, N. i ostali (2020.) Covid- 19 pandemija: kratki pregled dosadašnjih spoznaja. *Medica Jadertina*, Vol. 50 No.1, str. 5-8.
 10. Šijaković, I. (2008.) *Sociologija*. Banja Luka (BIH): Univerzitet u Banjoj Luci, Ekonomski fakultet.
 11. Williams, D. P. (2008.) *Security studies*. London (UK) and New York (USA): Routledge.

CORONA VIRUS AS A MODERN SECURITY CHALLENGE AND ITS IMPACT ON THE FAMILY

Abstract: With its appearance, the corona virus has become the biggest modern security challenge today. He influenced social inequalities in society, stopped the work of public services, as well as the fact that his appearance affected the overall security of the state. In other words, the virus has shown the impact of the global pandemic on society. On the other hand, the family, as the basic cell of society, during the virus performed the function of providing protection. Within the family, the sick were cared for and its members spent time together indoors during quarantine. Whether the function of the modern family has changed during the virus and whether the functions of the modern family as a mediator between the individual and society will remain the same even after the corona virus are some of the questions that need to be answered.

Key words: Corona virus, modern security challenges, modern family, functions of modern family.